

Промените през 1989 година

След разделянето на Чехословакия, структурата на организацията се запазва и в двете страни, но с отделни Съвети на председателите. В съответствие с промените, Организацията прави необходимите изменения в документите, регламентиращи дейността ѝ, които са утвърдени от чешкото Министерство на вътрешните работи.

Пет от клубовете в Чехия постепенно преустановяват дейността си. Първи е Клубът в Соколов, следват го Чешке Будейовице, Карлови Вари, Храдец Кралове и Либерец. Причината е в значителното намаляване на числения състав и напредналата възраст на българите в съответните региони.

С нова сила настъпват добре познатите проблеми – неразбирателство и спорове между самите българи. Първите сигнали за настъпващата криза идват по време на свиканото отчетно-изборно събрание на Пражкия клуб на 4. 5. 1992 г. С гласуване е избран 7-членен Управителен съвет на Пражкия клуб. Покойният вече Йордан Балуров предлага свои хора за членове на Управителния съвет и след като не получават необходимите гласове, на 12. 5. 1992 г. регистрира алтернативна БКПО „Св. Св. Кирил и Методий“. Председател на организацията става Димитър Мерзианов, броят и имената на членовете остават неизвестни. Години наред дейността на организацията се раздори и възпрепятства добрите отношения между българите в Чехия. След няколко години Димитър Мерзианов се дистанцира от дейността ѝ. Начело застава един от основателите – Йордан Балуров, който остава председател до края на живота си. Предполаганията са, че към края на живота му Дружеството е било еднолично.

Втората група проблеми е свързана с намесата на Българското посолство в живота на диаспората. Това става през 2001 г., когато Чешкото правителство приема закон за малцинствата и българската диаспора получава право да излъчи свой представител в Правителствената комисия за малцинствата. Председателите на отделните сдружения се събират в Оломоуц и избират представител. В този момент в делата на българската общност се намесва посланикът на България в Чехия – Мартин

Томов. Той се свързва с чешките власти и налага като представител в комисията човек, който е напълно непознат на диаспората: Марио Джунев, председател на създаденото през същата 2001 г. сдружение „Възраждане“. Следват няколко безкрайно трудни за Българската организация години.

Неподходящият за съответната дейност Марио Джунев много бързо се проваля. Постъпва молба от Комисията да бъде сменен. За съжаление, раздорите са започнали и са необходими няколко години, за да бъде постигнато единодушие между организациите. През 2005 г. те се обединяват около кандидатурата на Атанас И. Белков, който и до днес представя българското малцинство в Комисията. За съжаление, скандалите и недо-

Първите десетина години след промените са изпълнени с търсене на нов път в новата ситуация

разуменията в малцинството не го представиха в добра светлина пред чешките държавни органи.

Първите десетина години след промените са изпълнени с търсене на нов път в новата ситуация. Въпреки проблемите и грешките, не липсват големи инициативи и изяви – така например през 1992 г. и 1997 г. Организацията се отзовава на апела на Българската държавна агенция за българите в чужбина и изпраща хуманитарна помощ за детски домове и сиропиталища в България на обща сума от 370 000 крони.

Промените оказват негативно влияние и върху списание „Роден глас“. Поради липса на средства, от 1994 до 1997 г. списанието се превръща по-скоро в бюлетин. Главен редактор е Йордан Балуров, редакционната колегия липсва. Положителна промяна настъпва в 1998 г., когато за главен редактор е назначен Драгомир Арабаджиев. В редакционната колегия влизат Васил Митков, Величка Миланова, Стефанка Ванова, Василка Ралишова, Мария Мотейлова-Манолова, Живко Ко-

За съжаление, скандалите и недоразуменията в малцинството не го представиха в добра светлина пред чешките държавни органи

вачев и Христо Гергов. Графикът Борис Ачков създава нов, модерен дизайн и лого, а издълженият формат придава стил и елегантност. Кориците са цветни, а фотографията за тях са внимателно подбрани – картини на известни български художници и фотографии на символични за България паметници на културата. ■